Stavanger Aftenblad

Baksiden av medaljen begynner å dominere

Stavanger Aftenblad. Publisert på trykk 22.05.2013.
Otto Bjelland. Seksjon: Debatt.
Side: 36.
Del: 2.

DEBATT

Gardsdrifta på Åna er meir enn kroner og ører

Hvorfor er styringsrenten så lav?

Baksiden av medaljen begynner å dominere

Ellen Kongsnes skriver i en kommentar 18. mai i Aftenbladet om hvor stolte vi bør være av Statoil. Hun kan tolkes dit hen at så lenge selskapet forvalter «vår felles sparegris» så godt, så må vi bare se gjennom fingrene med umoralen og kynismen.

Særdeles dyktige

Nå må det kunne slås fast at selskapet har vært til stor velsignelse for mange, og at de som har sittet i ledelsen, på mange måter har vært særdeles dyktige. Men samtidig må det kunne slås fast at nå begynner baksiden av medaljen å dominere for mye. Det kan foreksempel i høyeste grad diskuteres hvor bra den ensidige oljeøkonomien er for landet på sikt. Det fører åpenbart til en nedbygging av annet næringsliv, noe som kan bli bekymringsfylt i et lengre perspektiv. Og i stedet for å bruke overskuddet til å bygge et allsidig næringsliv her i landet, har Statoil trukket seg ut og solgt seg ned i det de alt har bygd opp. Selskapet svikter dermed sitt samfunnsansvar for å bygge opp postpetroleumsindustrien - i strid med de opprinnelige intensjonene.

Kongsnes har kanskje hørt om effekten av CO-konsentrasjonen i luften? Den har økt mye raskere enn forventet og er målt flere plasser på kloden til over 400 ppm (ppm er lik enhet per million) - langt over det forsvarlige. Isen i Arktis smelter fortere enn ventet, og isdekket i Himalaya smelter fortere enn forventet. Det vil på sikt få alvorlige konsekvenser for millioner mennesker i India, Bangladesh og Kina. Forsuringen av havet går fortere enn forventet - 30 prosent surere enn for 200 år siden. Oljesandutvinningen i Canada fører med seg en kolossal ødeleggelse av miljøet og er et overgrep mot indianerne. I stedet for å trekke seg ut planlegger Statoil å mangedoble produksjonen der og bli værende i 30-40 år.

Korrupt regime

Selskapet betalte 33 milliarder i skatt til den angolesiske staten i 2012. Det er et korrupt regime der en fjerdedel av statsbudsjettet har blitt borte på fire år. Disse pengene gjør det mulig for diktatoren Jose' Eduardo dos Santos å undertrykke sitt eget folk. Over halvparten lever under fattigdomsgrensa og under elendige sosiale forhold. Slik er det i flere land der Statoil er engasjert. Det er politisk enighet i Norge om at den globale temperaturen ikke bør øke mer enn to grader. Likevel kjører selskapet en linje i utvinning og leteboring som garantert vil føre til en økning på både tre og fire grader.

Forbruket er ikke bærekraftig

Vi vet at det private forbruket her til lands ikke er bærekraftig, miljømessig sett. Likevel kan det se ut til at Kongsnes mener at så lenge Statoil fortsetter å fylle lommene våre med mer og mer gryn, så bør vi bare klappe i hendene. Poenget er at Statoil fører en umoralsk politikk på mange måter. Det bør vi ikke være stolte over, men arbeide for å få slutt på de verste utskeielsene.

© Stavanger Aftenblad

Retriever